



Artikel 44 vragen Provinciale Staten BBB betreffende opvang asielzoekers in de Provincie Zeeland

15 januari 2024

Toelichting

Half december vielen leden van het Kabinet, waaronder minister De Jonge, over BBB heen toen ze een motie mede ondertekend hadden om behandeling van de Spreidingswet in de Eerste Kamer (EK) uit te stellen. “Staatsrechtelijk jongleren” en dat soort termen werden gebezigd. Naar nu blijkt dat BZK o.l.v. De Jonge ondertussen zelf al bezig was met een brief aan de Provinciale Regie Tafel (PRT) van Noord-Holland (NH) met het verzoek om alvast besluiten te nemen in de geest van de Spreidingswet en vooruitlopend op een nieuwe ‘Wet versterking regie volkshuisvesting’ die bij de Tweede Kamer nog niet bekend is. Dit zou gaan om een uitruil, waarin Amsterdam 1200 asielzoekers opneemt (op kosten van het Rijk) en 1200 statushouders die Amsterdam op zou nemen worden opgenomen door andere gemeenten in Noord-Holland (op kosten van die kleinere gemeenten)

Daarom stellen wij de volgende vragen:

Bijgaande brief is een voorstel van demissionair minister De Jonge en staatssecretaris Van der Burg aan de Provinciale Regietafel (PRT) van Noord-Holland om Amsterdam structureel 1200 asielzoekers op te laten vangen in ruil voor eenmalig 1200 statushouders door andere gemeenten in NH te laten opvangen. Amsterdam werkt daardoor haar achterstand weg met betrekking van plaatsen statushouders, voorkomt daarmee dat het Rijk hun statushouders gaat plaatsen in hotels op kosten van de gemeente en casht ook nog een mooie bonus omdat ze “extra” structurele opvangplekken gaan realiseren.

- Hebben de genoemde bewindslieden ook een brief gestuurd aan de PRT van Zeeland? Zo ja, wilt u ons de brief laten toekomen?
- Zijn er contacten, formeel en informeel, tussen onze Provincie en de Rijksoverheid over een eventuele uitruil tussen gemeenten in onze Provincie? Zo ja, kunt u de inhoud van die gesprekken en communicatie uitvoerig toelichten?
- Wordt daarin opgeroepen om voor wat betreft besluitvorming vooruit te lopen op de Spreidingswet en de Wet versterking regie volkshuisvesting?
- Wordt er bij de Provincie beleid gemaakt dat vooruitloopt op het eventuele aannemen van de Spreidingswet door de Eerste Kamer?
- Zijn er afspraken gemaakt met gemeenten in onze provincie over het maximum aantal op te vangen veiligelanders? Zo ja, welke zijn dat en gelden die voor al onze gemeenten?
- Indien er contact wordt opgenomen vanuit de Rijksoverheid met de Provincie Zeeland betreffende dit onderwerp, deelt u dan direct de inhoud van dit contact met de PS?

Hoogachtend,

namens de Statenfracties van de BBB,

Jody Vermeulen

Mascha Boone



Provinciale Regietafel Noord-Holland
T.a.v. Commissaris van de Koning, dhr. van Dijk

DGVW/Wonen
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon



Kenmerk
2023-0000767970

Uw kenmerk

Datum 19 december 2023
Betreft Ter bespreking in de PRT

Geachte Commissaris van de Koning, burgemeesters en wethouders,

Op donderdag 21 december aanstaande spreekt u elkaar aan de Provinciale Regietafel Noord-Holland. Met deze brief willen wij een verzoek doen aan u, om samen met ons te zorgen voor voldoende opvangplekken binnen de provincie alsmede een stevige uitstroom van statushouders uit de asielopvang te realiseren. Daarmee levert u niet alleen een belangrijke bijdrage in het kunnen vervullen van de wettelijke taak die op Nederland rust om iedereen die asiel aanvraagt van een bed te voorzien, u ondersteunt ook heel direct onze 'collega bestuurders in Ter Apel die onder grote druk nog steeds meer dan het aantal overeengekomen asielzoekers opvangen.

We vinden het belangrijk dat er rust in het asielopvangsysteem komt en dat asielopvang meer evenwichtig over het land verspreid wordt. Om dat mogelijk te maken is het wetsvoorstel 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' ingediend, ook wel de Spreidingswet genoemd. Het wetsvoorstel geeft gemeenten de taak om asielopvang mogelijk te maken. Het wetsvoorstel ligt nu voor behandeling voor in de Eerste Kamer en we hopen op een spoedige behandeling (16 januari is tentatief in de agenda gezet). Naast de wettelijke taak om statushouders te huisvesten ontstaat er dan een taak om asielopvang mogelijk te maken. Gemeenten krijgen de ruimte om gezamenlijk aan de PRT te bepalen hoe deze opgaven het beste ingevuld kunnen worden, daarbij is nadrukkelijk ruimte voor een uitruil van opgaven.

De opgave waar u als gemeenten afzonderlijk en als provincie gezamenlijk voor staat is groot. In deze tweede taakstellingsperiode van 2023 heeft u gezamenlijk ruim 4.000 statushouders aan een woning te helpen. Ook verblijven er ruim 15.000 Oekraïense ontheemden in uw provincie en heeft het COA bijna 9.000 opvangplekken in gebruik. Die realisatie en het behoud van deze plekken dient in een roerige periode te gebeuren, wat u als bestuurders soms onder grote druk doet staan.

De realiteit is dat er voor het einde van het jaar nog 4.000 extra lege bedden nodig zijn om Ter Apel te kunnen ontlasten. Naast het kijken naar mogelijkheden voor extra (tijdelijke) opvang, kijken we ook nadrukkelijk naar het uit laten

Datum
19 december 2023

Kenmerk
2023-0000767970

stromen van statushouders. De gemeente Amsterdam heeft als grootste gemeente van Nederland ook de grootste opgave in het huisvesten van deze doelgroep, omdat de taakstelling in de Huisvestingswet het inwoneraantal als verdeelsleutel kent. Amsterdam heeft ook een grote sociale woningvoorraad, maar kent naast de doelgroep statushouders ook vele andere groepen die daarin een woning zoeken. Dit leidt ertoe dat er op dit moment nog zo'n 1.500 statushouders in de asielopvang wachten op een woning in Amsterdam. Dit maakt dat deze mensen niet kunnen starten met hun inburgering en onvoldoende kunnen participeren in onze samenleving.

Vooruitlopend op de werking van het wetsvoorstel en gezien de hoge nood om snel aanvullend opvangplekken te realiseren hebben wij kennisgenomen van het voornemen van Amsterdam om structureel meer opvangplekken te realiseren en vooruitlopend op de wet tot een verevening kunnen komen. Amsterdam heeft de afgelopen jaren op alle doelgroepen voor opvang een onmiddellijke en daadkrachtige houding getoond, van asielopvang tot Oekraïners. Daarbij ging die inspanning de reguliere aantallen voorbij en is een extra effort geleverd op dit terrein. Dat is niet alleen voor Amsterdam zelf, maar daarmee ook voor de regio een positieve stap geweest. Dit geldt voor meer gemeenten in de provincie Noord-Holland, zoals onder meer Den Helder, Haarlem, Haarlemmermeer, Dijk en Waard en Zaanstad. Op dit moment heeft de gemeente Amsterdam zo'n 3.600 opvangplekken ter beschikking gesteld, waarvan een deel tijdelijk van aard. De wens is deze capaciteit in de komende periode verder uit te breiden met structureel 1.200 plekken en daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan het ontlasten van Ter Apel.

Het Rijk steunt vooruitlopend op de wet een succesvolle verevening van deze categorieën en wil daaraan ook actief bijdragen. Bij die verevening zou Amsterdam (eenmalig) de huisvesting van maximaal 1.200 statushouders minder uitvoeren waarbij deze door andere gemeenten in de provincie wordt overgenomen; andersom zorgt Amsterdam ervoor dat met de structurele extra toevoeging van maximaal 1.200 opvangplekken, deze plekken niet door andere gemeenten in de provincie hoeven te worden gedragen. Afhankelijk van de beschikbare mogelijkheden voor zowel de extra opvang, als in ruil daarvoor de beschikbare huisvesting kan dit aantal van 1.200 naar beneden worden bijgesteld. Vanuit het Rijk willen wij u ondersteunen bij het realiseren van deze huisvesting door middel van verschillende arrangementen die passen bij de huisvestingsvorm die hiervoor in uw gemeente passend is. Wij zijn direct aanspreekbaar op initiatieven waar het rijk ondersteunend kan optreden. Het realiseren van doorstroomlocaties voor statushouders is daarbij een belangrijke nieuwe optie.

Wij vragen u dit gesprek gezamenlijk te voeren aan de PRT en daarbij niet alleen opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders te betrekken, maar dit waar mogelijk te verbreden naar andere groepen urgente woningzoekenden die in uw gemeenten een plek moeten krijgen. Daarvoor is onder meer de wet versterking regie volkshuisvesting in de maak.

Wet versterking regie volkshuisvesting

DGVB/WonenMinisterie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties**Datum**

19 december 2023

Kenmerk

2023-0000767970

Met een verevening binnen Noord-Holland wordt gehandeld, vooruitlopend, in de geest van het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting. In het wetsvoorstel wordt van provincies en gemeenten verlangd dat zij in gezamenlijkheid komen tot afspraken over de kwantitatieve woningbouwopgave, de beschikbaarheid van voldoende locaties, en de opgave van het huisvesten van urgent woningzoekenden met een evenwichtige verdeling van deze groepen in de regio.

Met het wetsvoorstel wordt beoogd dat overheden in overeenstemming met de daadwerkelijke woonbehoefte meer grip hebben op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd, dat er sneller gebouwd kan worden en dat kwetsbare mensen met urgentie een woning krijgen.

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om de gemeentelijke woonbehoefte, met inbegrip van het aandeel aandachtsgroepen en ouderen, in de woningbouwregio in kaart te brengen. Dit betekent dat gemeenten in het bepalen van de woningbouwopgave en de ontwikkeling van de woningvoorraad ook rekening houden met de woonbehoefte die voortkomt uit ontwikkelingen elders in de woningbouwregio. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de woonbehoefte van studenten, de opgave voor de huisvesting van voormalig dakloze personen, of aan de opgave voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

Daarnaast worden gemeenten met de beoogde wijziging van de Huisvestingswet verplicht een urgentieregeling op te stellen, waarbij een aantal verplichte urgentiecategorieën worden aangewezen om met voorrang te worden gehuisvest. Het is de bedoeling dat de huisvesting van deze groepen mensen evenwichtig wordt verdeeld over gemeenten in de regio. Gemeenten maken binnen een woningmarktregio afspraken over de verdeling van urgent woningzoekenden. Wanneer het gemeenten niet lukt om tot afspraken komen over de verdeling, dan worden zij verplicht een wettelijk percentage van de vrijkomende (sociale) huurwoningen met voorrang toe te wijzen aan de urgent woningzoekenden. De taakstelling voor statushouders uit de Huisvestingswet blijft bestaan. De evenwichtige verdeling waarbij gemeenten hun fair share in de huisvestingsopgave nemen, moet de druk doen afnemen in met name de grote gemeenten die nu - in combinatie met de taakstelling voor statushouders - voor een onevenredige grote staan.

Door in de actuele situatie al gezamenlijk naar de opgave te kijken, lopen de gemeenten dus al vooruit op de regionale verdeling zoals deze met de wet versterking regie in werking zal treden.

Wij realiseren ons dat dit geen gemakkelijk gesprek is. Weet dat wij aan uw zijde staan en u waar mogelijk zullen ondersteunen om gezamenlijk tot oplossingen te komen.

We wensen u voor aanstaande donderdag een vruchtbaar gesprek toe. Ook het Rijk zal hierbij vertegenwoordigd zijn. En we hopen positieve signalen na afloop te vernemen zodat we gezamenlijk kunnen zorgen voor een belangrijke bijdrage aan zowel de asielopvang als de huisvesting van statushouders binnen de provincie Noord-Holland.

Met vriendelijke groet,

Hugo de Jonge
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Eric van der Burg
Staatssecretaris van Justitie & Veiligheid

DGVB/Wonen
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
19 december 2023

Kenmerk
2023-0000767970